

Обучение на адвокати по право на ЕС в Германия

Орган, подал информацията: Федералната адвокатска колегия (*Bundesrechtsanwaltskammer*) и Германското сдружение на адвокатите (*Deutscher Anwaltverein*)

ОПИСАНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СИСТЕМА ЗА ОБУЧЕНИЕ НА АДВОКАТИ в Германия

1. Достъп до професията

Необходимо ли е висше образование/университетско образование?

ДА

Задължително ли е притежаването на диплома по право?

НЕ

За упражняване на професията на адвокат не е необходима университетска степен, но студентите по право трябва да се явят на държавен изпит по право (вж. по-долу) и то само след завършването на (4 годишен курс на) университетско образование. Частта от изпита, която включва специални области на правото (избрани от участниците), се организира и провежда от университета; тя представлява 30 % от крайната оценка, но на практика по-голяма тежест имат оценките, получени на държавния изпит по задължителните области на правото.

Какви са стъпките за придобиване на пълна правоспособност като адвокат?

- **Първи държавен изпит (*Erstes Staatsexamen*)** (след завършване на университетско образование), организиран от Службата за изпити за достъп до юридически професии (*Justizprüfungsamt*) – един от държавните органи по правосъдие на всяка федерална провинция, включващ университетска част (вж. по-горе).
- Преминаване през 2-годишен въвеждащ стаж, който е общ за всички юридически професии, организиран от федералната провинция (висшите регионални съдилища). При голям интерес към достъпа до юридическите професии поради ограничения капацитет за обучение може да се наложи кандидатите да чакат до 1 година след своя първи държавен изпит, преди да бъдат допуснати до въвеждащия стаж.
- **Втори държавен изпит (*Zweites Staatsexamen*)**, организиран от Службата за изпити за достъп до юридически професии (*Justizprüfungsamt*).
- Регистрация в адвокатската колегия.
- *Morgenbesser* заявители, но те трябва да имат равностойни квалификации.

В Германия няма диплома по право като в останалите държави, но трябва да се премине през университетско обучение и в края на периода на обучение студентът трябва да се дипломира в определена област. Този изпит обаче представлява само 30 % от крайната оценка. За да придобият пълна юридическа правоспособност, кандидатите трябва да положат успешно **първия държавен изпит** и след това **втория държавен изпит**. Стандартната продължителност на университетско обучение, включително първия държавен изпит, е **9 семестъра (4 години и половина)**. Писмената част на първия държавен изпит е по-трудната, като отпадналите при нея са към 30 %. Тя се състои почти изцяло от решаване на сложни юридически казуси (главно в областта на материалното право), представени като кратки случки.

След успешното полагане на първия държавен изпит кандидатът трябва да премине през **двугодишен юридически стаж (*Referendariat*)**, който в основата си е един и същ за всички бъдещи

	<p>юристи. Стажът се организира и се финансира главно от федералните провинции.</p> <p>След приключването на юридическия стаж кандидатът трябва да положи втори държавен изпит. Процентът на неиздържалите изпита е много по-малък от този при първия държавен изпит. Писмената част се състои в изготвянето на съдебни решения, обвинителни актове, писмени становища на адвокат в съдебни производства или проектодоговори по казуси, представляващи предизвикателство от правна гледна точка, представени под формата на кратки актове. След успешното полагане на втория държавен изпит стажантът може да придобие пълна правоспособност като адвокат.</p>
Има ли алтернативни начини за достъп до упражняване на професията?	Няма алтернативни начини за достъп до упражняване на професията.

2. Обучение по време на въвеждащия стаж

Има ли въвеждащ стаж?	ДА	Всяка от 16-те федерални провинции има собствена правна уредба, като разликите са главно по отношение на това с каква продължителност са частите от стажа, прекарани в упражняване на различните професии.
Стажът задължителен ли е?	ДА	Установена продължителност: 2 години (Referendariat)
Какви видове структури са отговорни за организиране на обучението по време на този стаж?		<ul style="list-style-type: none"> Адвокатската колегия (която си сътрудничи с висшия регионален съд при организирането на частта, посветена на адвокатската професия) Съдебните органи (висшите регионални съдилища организират двугодишния въвеждащ стаж след първия държавен изпит)
Форма на въвеждащото обучение		<ul style="list-style-type: none"> Обучение по право с обща за всички стажант-адвокати учебна програма Обучение по професионални умения извън областта на правото Обучение по професионални умения в областта на правото Редица теоретични курсове, които трябва да бъдат преминати
Има ли приемен изпит/проверка преди въвеждащия стаж?	ДА	Кандидатите трябва да издържат първия държавен изпит преди началото на въвеждащия стаж.
Има ли утвърдена учебна програма по време на въвеждащия стаж?	ДА	Всяка федерална провинция има собствена учебна програма за стажант-адвокатите.
Има ли специфични изисквания във връзка с изучаването на правото на ЕС и езиковото обучение?	ДА	<p>Правно основание:</p> <p>Закона за съдебната власт <i>Deutsches Richtergesetz</i>: В член 5а, алинея 2, трето изречение се предвижда, че в хода на обучението „Задължителните дисциплини обхващат основните области на гражданското право, наказателното право, публичното право и процесуалното право, включително свързаните с тях аспекти на правото на ЕС [..]“</p>

		<p>По отношение на въвеждащия стаж провинцията решава къде кандидатът ще премине своя въвеждащ стаж.</p> <p>Първи държавен изпит: федералните провинции отговарят за съдържанието на изпита, но основите на правото на ЕС са част от изпита във всички тях.</p> <p>Втори държавен изпит: във всички федерални провинции изпитът включва основни познания по право на ЕС (аспекти на правото на ЕС по отношение на гражданското, наказателното и административното право).</p> <p>По принцип най-малко последните 3 месеца от въвеждащия стаж (област на специализация) могат да обхващат правото на ЕС.</p>
Въвеждащият стаж разделен ли е на отделни етапи?	ДА	<p>Двугодишният стаж включва 5 модула на практическо обучение, всеки от които е с продължителност най-малко 3 месеца:</p> <p>обучение в обикновен съд по граждански дела, обучение в прокуратура (или в съд по наказателни дела), обучение в административна служба, най-малко 9 месечно обучение при адвокат, обучение съгласно личните предпочитания на кандидата, като той избира областите на специализация.</p> <p>Практическото обучение се допълва от теоретични курсове от най-малко половин ден на седмица, насочени главно към процесуалното право или етичните и деонтологичните норми.</p>
Има ли оценка/изпит след въвеждащия стаж?	ДА	<p>След завършване на модулите на обучение на въвеждащия стаж (18 – 21 месеца след началото) кандидатът трябва да положи писмен изпит, а в края на въвеждащия стаж – устен изпит. Двете части на изпита се организират и провеждат от Службата за изпити за достъп до юридически професии (<i>Justizprüfungsamt</i>). Службата за изпити за достъп до юридически професии (<i>Justizprüfungsamt</i>) е органът на федералната провинция, компетентен за провеждането на всички изпити, които трябва да положи всеки студент по право или <i>Referendar</i> (младши адвокат/стажант-адвокат).</p>
3. Система за текущо обучение/специализация		
Прави ли се разграничение между текущо обучение и специализация?	ДА	
Има ли задължение за преминаване на текущо обучение/специализация?	ДА	<p>Задължителното текущо обучение се урежда от федералното законодателство (Федералния кодекс за адвокатурата: в член 43а, алинея 4 – на немски: Bundesrechtsanwaltsordnung, и в член 15 от Кодекса за специализираните адвокати (Fachanwaltsordnung)).</p>
Има ли задължение за изучаване на чужди езици?		Няма такова задължение, но курсовете по чужди езици са включени в университетските учебни програми.
Има ли задължение за включване на правото на ЕС в текущото обучение/специализацията?	ДА	<p>Познаването на правото на ЕС е необходимо, за да се придобие специализация като специализиран адвокат (Fachanwalt) (вж. член 2, алинея 3 от Кодекс за специализираните адвокати).</p> <p>Правото на ЕС е включено в задължителното обучение на специализираните адвокати (<i>Fachanwälte</i>) (най-малко 10 часа годишно).</p> <p>Също така редица курсове включват аспекти от правото на ЕС, напр. семейно право, наследствено право, да-</p>

	<p>нъчно право, право в областта на разпространението на стоки и услуги, изпълнително процесуално право, договорно право и т.н.</p> <p>Правно основание:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Федерален кодекс за адвокатурата (Bundesrechtsanwaltsordnung) – ФКА • Кодекс за специализираните адвокати (Fachanwaltsordnung) – КСА • Текущо обучение: член 43а, алинея 6 от ФКА • Обучение по право на ЕС: член 14 и сл. от КСА (напр. член 14m от КСА) <p>Федералният кодекс за адвокатурата (<i>Bundesrechtsanwaltsordnung</i>) урежда всички въпроси относно адвокатите като цяло, а в Кодекса за специализираните адвокати (<i>Fachanwaltsordnung</i>) са установени условията за придобиване на специализация от адвокатите и упражняването на свързана със званието „специализиран адвокат“ (<i>Fachanwalt</i>) дейност.</p>		
<p>4. Акредитация и структури, предоставящи обучение</p>			
<p>Съществува ли акредитация?</p>	<p>В Германия няма официална система за акредитация. Поради това има редица структури, които предлагат курсове на обучение. Тези курсове се одобряват, когато отговарят на критериите по Кодекса за специализираните адвокати (трябва да бъдат спазени съдържанието и срокът).</p>		
<p>Какъв е броят на структурите, предоставящи обучение, които предлагат текущо обучение?</p>	<p>Адвокатската колегия не разполага с точни цифри за структурите, предоставящи обучение в Германия. Възможно е да има над 50 структури, предоставящи обучение.</p>		
<p>Какви са видовете структури, предоставящи обучение, които разработват акредитирани дейности по текущо обучение?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Адвокатската колегия • Организация, учредена или ръководена от адвокатската колегия • Частни търговски структури, предоставящи обучение • Частни или публични структури с нестопанска цел, предоставящи обучение <p>(вж. по-горе раздел „Акредитация“: структурите за обучение не се нуждаят от акредитация)</p>		
<p>Какъв е броят на структурите, предоставящи обучение, които организират учебни дейности за специализация?</p>	<p>Броят на структурите, предоставящи обучение, не може да бъде посочен, тъй като не е известно колко са те в Германия.</p>		
<p>Какви са видовете структури, предоставящи обучение, които разработват акредитирани учебни дейности за специализация?</p>	<p>Не съществува официална акредитация, но структурите, предоставящи обучение, са следните:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Адвокатските колегии и сдруженията на адвокатите • Германският адвокатски институт (Deutsches Anwaltsinstitut) към Федералната адвокатска колегия (<i>Bundesrechtsanwaltskammer</i>) • Германската адвокатска академия (Deutsche AnwaltAkademie) към Германското сдружение на адвокатите (<i>Deutscher Anwaltverein</i>) • Частни структури, предоставящи обучение • Професионални висши училища (<i>Fachhochschulen</i>) и юридически факултети 		
<p>Дейности и методи</p>			
<p>Какви видове дейности по обучение се приемат съгласно задължението за текущо обучение или специализация?</p>	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="683 1751 1219 1902"> <ul style="list-style-type: none"> • Присъствено обучение • Дистанционно обучение • Модули за електронно обучение • Уебинари </td> <td data-bbox="1219 1751 1572 1902"> <p>Участие в дейности по обучение в друга държава членка: Да, това е част от задълженията за обучение</p> </td> </tr> </table>	<ul style="list-style-type: none"> • Присъствено обучение • Дистанционно обучение • Модули за електронно обучение • Уебинари 	<p>Участие в дейности по обучение в друга държава членка: Да, това е част от задълженията за обучение</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Присъствено обучение • Дистанционно обучение • Модули за електронно обучение • Уебинари 	<p>Участие в дейности по обучение в друга държава членка: Да, това е част от задълженията за обучение</p>		

	<ul style="list-style-type: none"> • Комбинирано обучение • Конференции за обучение • Участие в дейности по обучение в качеството на обучаващ или преподавател • Писане/публикуване на статии 	
<p>5. Надзор на дейностите по обучение</p>		
<p>Кои са структурите, упражняващи надзор върху дейностите по текущо обучение?</p>	<p>Регионалните адвокатски колегии, Германският адвокатски институт (<i>Deutsches Anwaltsinstitut</i>) и Германската адвокатска академия (<i>Deutsche AnwaltAkademie</i>) са основните структури, предоставящи обучение. Регионалните адвокатски колегии отговарят за текущото обучение на специализираните адвокати (<i>Fachanwälte</i>)</p>	
<p>Каква е процедурата за упражняване на надзор?</p>	<p>Специализираните адвокати (<i>Fachanwälte</i>) трябва да представят доказателство (сертификат за участие), че са участвали в най-малко 10 часа обучение на година. Регионалните адвокатски колегии проверяват дали обучението отговаря на специфичните изисквания. Само в този случай адвокатът има право да продължи да ползва званието <i>Fachanwalt</i> (специализиран адвокат).</p>	